

Plats och tid	Miljöförbundet Blekinge Väst Torsdagen den 7 november 2024 klockan 13:00–15:55
Beslutande	Linda Rehn Landström (S), ordförande Anna Blissing (C) Torsten Cairenius (M) Tommy Mikkelsen (SD) Per-Ivar Johansson (C) Anna Arlid (M) i Daniel Melins (M) frånvaro Katarina Johansson (S) i Jörgen Larssons (S) frånvaro Staffan Augustsson (SD) Bengt-Åke Karlsson (M) deltog §§ 88–90, 92-109 Johnny Persson (S) i Bengt-Åke Karlsson (M) frånvaro § 91
Ej beslutande ersättare	Roal Bencic (SD) Johnny Persson (S)
Övriga närvarande	Kaisa Sandstedt, förbundschef Per-Ola Persson, avdelningschef Hilda Widerberg, nämndsekreterare Felicia Nilsson, miljö- och hälsoskyddsinspektör Charlotte Borgqvist, miljö- och hälsoskyddsinspektör Eva Hedström, miljö- och hälsoskyddsinspektör, deltog § 90 Jonas Engzell, kommunekolog, deltog §91 Anna Dahlqvist Staaf, miljö- och hälsoskyddsinspektör, deltog §§ 92-93 Sara Holmgren, miljö- och hälsoskyddsinspektör, deltog §§ 94-103 Cornelia Widerberg, miljö- och hälsoskyddsinspektör, deltog §§ 94-102
Justeringsdatum	2024-11-07
Paragrafer	91
Underskrifter	Protokollet justeras med digital underskrift. Underskrifter finns på sista sidan i protokollet.
Sekreterare	Hilda Widerberg
Ordförande	Linda Rehn Landström
Justerare	Tommy Mikkelsen § 91

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation	Miljöförbundet Blekinge Väst - Förbundsdirektionen
Sammanträdesdatum	2024-11-07
Datum då anslaget publiceras	2024-11-08 Datum då anslaget tas ner 2024-12-02
Förvaringsplats för protokollet	Miljöförbundet Blekinge Väst
Anslag upprättat av	Hilda Widerberg

Behandlade ärenden

- § 91 **Gemensamt yttrande angående förslag till vattenskyddsområden för grundvattentäkter, d.nr. 2023/3062, 2024/2646, 2024/2676, 2024/2677 och 2024/2699**

§ 91 **Gemensamt yttrande angående förslag till vattenskyddsområden för grundvattentäkter, d.nr. 2023/3062, 2024/2646, 2024/2676, 2024/2677 och 2024/2699**

Beslut

Förbundsdirektionen beslutar att lämna följande yttrande angående bildande av skyddsföreskrifter för fem vattenskyddsområden i Sölvesborgs kommun: Västra Listerlandet, Djupekås, Gammalstorp, Torsö och Hanö.

Ärendena har länsstyrelsens diarienummer 5385-2020, 5421-2020, 6226-2021, 6228-2021 och 6229-2021.

Miljöförbundets diarienummer är 2023/3062, 2024/2646, 2024/2676, 2024/2677 och 2024/2699.

Beslutet tas med omedelbar justering.

Bengt-Åke Karlsson (M) anmäler jäv och lämnar rummet under handläggningen av ärendet, Johnny Persson (S) tjänstgör istället för Bengt-Åke.

Ärendet i korthet

Sölvesborg Energi och Vatten AB har hos länsstyrelsen ansökt om inrättande av fem nya vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter. Skälet till ansökningarna är att skydda vattentäkterna mot föroreningar och sådan markanvändning som kan försämra vattenkvantitet eller kvalitet och därigenom möjligheterna att under kort eller lång tid använda vattentäkterna som dricksvattentäkter.

Handläggning av ärendet

Ärendet har handlagts av kommunekolog Jonas Engzell. I beredningen av ärendet har även miljöinspektör Eva Hedström, Marlene Boström och Stefan Hüllert deltagit.

Yttrande

Övergripande synpunkter

Miljöförbundet ser positivt på att man bildar dessa vattenskyddsområden. Miljöförbundet önskar att det i samtliga beslut skrivs in att skyddsföreskrifterna ska utvärderas och vid behov revideras efter att viss tid gått från att skyddsområdena inrättats. Förslagsvis 5 år efter. Detta för att säkerställa att tidiga erfarenheter snabbt fångas upp.

Synpunkter på föreskrifter

Skogsbruk

I föreskrifterna behöver man tydligare skilja mellan tillfälliga upplag och permanenta upplagsplatser. Med tillfälliga upplag avses normalt upplag av timmer, flis, spån,

massaved, grenar, bark, toppar och stubbar eller avfall från avverkning som lagras en kortare tid. Med permanenta upplagsplatser avses normalt sett en yta eller anläggning där man lagrar eller hanterar samma eller liknande material som vid tillfällig lagring, men där platsen är permanent och det finns en löpande omsättning av trämaterial, t ex vid sågverk, pappersbruk, värmeverk och permanenta omlastningsplatser.

Denna skillnad mellan tillfälliga upplag och permanenta upplagsplatser görs i föreskrifterna för Långasjöns vattenskyddsområde (18 och 19 §§).

Förslagsvis ersätt därför ”Förbud mot permanent upplag utomhus av timmer, GROT, bark, flis, spån, bränslepellets och därmed jämförbara produkter” med följande skyddsföreskrifter:

- Tillfälliga upplag av timmer, flis, spån, massaved, grenar, bark, toppar och stubbar eller avfall från avverkning, och som har en sammanlagd volym på mer än 100 stjälp kubikmeter i yttervolym, får inte förekomma utan tillstånd från den kommunala tillsynsmyndigheten. Tillstånd enligt denna paragraf gäller inte tillfälliga upplag som ligger mindre än 1 år. Denna gäller både i primär och sekundär skyddszon.
- Permanenta upplagsplatser av timmer, flis, spån, massaved, grenar, bark, toppar och stubbar eller avfall från avverkning får inte förekomma i primär skyddszon. Faunadepåer ses inte som en permanent upplagsplats.
- Permanenta upplagsplatser av timmer, flis, spån, massaved, grenar, bark, toppar och stubbar eller avfall från avverkning får inte förekomma utan tillstånd från den kommunala tillsynsmyndigheten i sekundär skyddszon. Faunadepåer ses inte som en permanent upplagsplats.

Miljöförbundet har lagt till att faunadepåer ska undantas från begreppet permanent upplagsplats. Annars riskerar detta förbjuda naturvårdande åtgärder så som större faunadepåer i naturreservat (t ex i Västra Torsö naturreservat) eller i andra områden där man vill stärka upp skogliga värden.

Definitionen som föreslagits för permanenta upplag bör strykas från föreskrifterna då den med ovanstående förslag blir överflödig.

Ovanstående ändringar av föreskrifterna innebär inte att man väsentligt ändrar föreslagna föreskrifter, utan endast att man förtydligar vad man menar.

Föreskrift för skogsplantering

I samtliga vattenskyddsområden, utom kanske det för Hanö, är det enligt miljöförbundet motiverat att ha en skyddsföreskrift liknande den som finns för Långasjöns vattenskyddsområde avseende skogsplantering. T ex att det inom primär skyddszon blir förbjudet att jord- och vattenslå skogsplantor som är behandlade med kemiska bekämpningsmedel. Eller att förpackningar som innehållit plantor som behandlats med kemiska bekämpningsmedel inte får rengöras där. En sådan förändring är dock mer än bara ett förtydligande. Men det är viktigt att VA-huvudmannen och länsstyrelsen är medveten om att nuvarande skrivningar kring användning av kemiska bekämpningsmedel inte fullt ut täcker in detta.

Snö

Nu föreslås ett förbud mot upplag av snö från områden utanför primär och sekundär skyddszon i både den primära och sekundära skyddszon. Miljöförbundet vill göra VA-huvudmannen och länsstyrelsen uppmärksamma på att den skrivningen gör det tillåtet att flytta ganska kraftigt förorenad snö från vägar eller andra ytor från t ex stora delar av Mjällby tätort till upplag inne i primär skyddszon.

Det vill säga att föreskriften inte reglerar förflyttningar av snö inom vattenskyddsområdena. Detta trots att flera föreslagna vattenskyddsområden är stora och inkluderar tätorter eller samlad bebyggelse.

Kemiska produkter

Nu föreslås förbud mot ”utomhusförvaring av kemiska produkter för hushållsförbrukning” i både primär och sekundär skyddszon. Föreslagen föreskrift kan innebära tolkningsproblem för både boende, verksamma och för tillsynsmyndigheten.

Det finns en definition om vad som avses med kemiska bekämpningsmedel. Men inte vad som avses med begreppet kemiska produkter för hushållsförbrukning. Enligt Kemikalieinspektionen är vanliga kemikalier i hemmet t ex rengöringsprodukter som blekmedel, ugnssprayer, flytande tvättkapslar och toalettrengöringsmedel. Likaså färger, lim, oljor, bekämpningsmedel och mediciner. Även etanol (alkohol) och koksalt är per definition kemikalier som ofta används i hemmen.

För Petroleumprodukter och brandfarliga vätskor (t ex bensin eller tändvätska till grillen) finns ett undantag inskrivet om användning upp till 150 liter. Något liknande undantag finns nu inte inskrivet för kemiska produkter för hushållsförbrukning.

Det framgår inte heller om förvaringen har någon tidsgräns. Eller om förvaring under tak i t ex en carport räknas som utomhus? Miljöförbundet önskar att denna föreskrift ses över i grunden.

Samma grundläggande fråga hanteras regelbundet av t ex MPD när verksamheter får försiktighetsmått eller villkor inskrivna, som reglerar användning av kemikalier eller avfall för att skydda just grundvatten från påverkan. De är då ofta skrivna på ett sätt som både underlättar för verksamhetsutövaren att göra rätt samt för tillsynsmyndigheten att utöva tillsyn och bedöma om och när tillsynsåtgärder är motiverade.

Ett exempel på hur denna föreskrift i stället skulle kunna vara utformad är: Kemiska produkter och farligt och icke-farligt avfall ska lagras och hanteras så att spill och läckage inte förorenar yt- och grundvatten.

I vårt förslag tas begreppet hushållskemikalie bort för att undvika definitionsfrågor och avfall som kan riskera förorena grundvatten läggs till. En sådan skrivning skulle underlätta framtida tillsyn och samtidigt underlätta förståelsen för föreskriften. Detta utan att det som avsågs med den ursprungliga föreskriften väsentligt ändras.

Täckdikningsystem

I undantagen för tillståndsplikten för schaktningsarbeten och liknande (10§) omnämns täckdikningssystem. Miljöförbundet vill göra VA-huvudmannen och länsstyrelsen

uppmärksamma på att definitionen av täckdiken, i normalfallet, inte inkluderar öppna diken. Utan att den endast omfattar artificiellt övertäckta diken som inte syns ovanför markytan. Rensning av öppna diken ingår alltså inte i undantagen. Samtidigt är det mycket öppna diken i dessa områden.

Synpunkter på definitioner i skyddsföreskrifterna

- Miljöförbundet anser att det vore önskvärt med en definition av begreppet massor. Utifrån NV:s hemsida föreslår vi: Med massor avses jord- och schaktmassor, krossat berg, uppriven asfalt, muddermassor, askor, slaggar med mera och som har potential att användas i anläggningsändmål.

Övrigt

Miljöförbundet vill passa på och lyfta att det är av stor vikt att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd i dessa vattenskyddsområden ska ha lätt att göra rätt. Det betyder att det måste vara lätt att veta var man hittar de olika skyddsföreskrifterna och var de gäller rent geografiskt. Förutom vad som kommer av t ex 27, 28, 31 §§ i förordning 1998:1252 har Havs- och Vattenmyndigheten bra information kring detta på sin hemsida.

Miljöförbundet har i övrigt inget att erinra.

Yttrandet skickas till

Länsstyrelsen i Blekinge